



Utbildningsdepartementet
Utbildningsministern

Juhana Vartiainen (saml)
Nordiska Rådet
Köpenhamn

RÄTTELSE 2017-06-02

Svar på skriftlig fråga från Nordiska rådet (E7/2017)

Ledamoten i Nordiska rådet Juhana Vartiainen (saml) har ställt följande fråga till Sveriges regering:

- På vilket sätt avser den svenska regeringen att säkerställa sverigefinska barns utbildning på deras nationella minoritetsspråk, i och på finska, enlighet med kraven i Europarådets minoritetskonventioner?

Sverige tar sina internationella åtaganden på stort allvar. Regeringen har vidtagit en rad åtgärder för att stärka tillgången till undervisning i de nationella minoritetsspråken.

Den 1 juli 2015 trädde ändringar i skollagen (2010:800) i kraft som utökar rätten till modersmålsundervisning för elever som tillhör de nationella minoriteterna. Regeringen beslutade i samband med det om kursplaner för de nationella minoritetsspråken finska, romani chib, meänkieli och jiddisch. Dessa nationella minoritetsspråk ska därmed kunna läsas som nybörjarspråk i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan, vilket inte var möjligt tidigare.

Statens skolverk har under senare år på regeringens uppdrag ansvarat för utveckling och produktion av läromedel på samtliga nationella minoritetsspråk. Sammanlagt har cirka 16 miljoner kronor anvisats under en tioårsperiod och arbetet har skett i samverkan med de olika nationella minoritetsgrupperna.

Europarådets ministerkommitté fastställde i januari 2015 ett antal rekommendationer till Sverige, bl.a. att se till att modersmålsundervisningen möter

de krav som ställs i den europeiska stadgan om landsdels- och minoritetsspråk och att öka mängden tvåspråkig undervisning i finska och samiska samt skapa sådan undervisning i meänkieli.

Regeringen tillsatte därför den 22 december 2016 en särskild utredare för att se över vilka åtgärder som kan vidtas för att erbjuda eleverna förbättrade möjligheter att utveckla sitt nationella minoritetsspråk. Utredaren ska kartlägga och bedöma vilka eventuella åtgärder som behövs för att öka tillgången till undervisning i nationella minoritetsspråk i grundskolan, grundskolskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasieskolan. Utredaren ska också kartlägga och bedöma vilka eventuella åtgärder som behövs för att öka tillgången till tvåspråkig undervisning på nationella minoritetsspråk i dessa skolformer och lämna nödvändiga författningsförslag. Utredaren ska redovisa uppdraget till regeringen senast den 31 augusti 2017.

Regeringen har sedan tidigare även tillsatt en särskild utredare för att göra en översyn och analys av lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk samt angränsande frågor. Med utgångspunkt i denna analys, Sveriges internationella åtaganden och regeringens strategi för de nationella minoriteterna (prop. 2008/09:158) ska utredaren föreslå åtgärder i syfte att säkra de nationella minoriteternas rättigheter. Utredaren ska bl.a. genomföra en sammanhållen analys av minoritetspolitiken för att tydliggöra styrkor och utmaningar samt mot denna bakgrund lämna vissa förslag och se över lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk och lämna förslag till förändringar. Utredaren ska redovisa uppdraget till regeringen senast den 15 juni 2017.

För att trygga lärarförsörjningen för de nationella minoritetsspråken har vissa lärosäten sedan 2013 nationellt ansvar för att bygga upp och utveckla ämneslärarutbildningar i finska, samiska, meänkieli respektive romani chib. Sedan tidigare hade Lunds universitet ett särskilt åtagande för jiddisch. Stockholms universitet har detta ansvar för finska. Med en nationell samling för läraryrket vill regeringen vidare bidra till att skapa en samsyn kring de utmaningar som finns för lärar- och förskolläraryrkena. Regeringen tillsatte den 2 februari 2016 utredningen Bättre skola genom mer attraktiva skolprofessioner (dir. 2016:76). Utredaren ska bl.a. överväga om undantagen från kraven på legitimation och behörighet för lärare i modersmål bör upphöra och föreslå insatser för hur andelen behöriga lärare i modersmål kan öka.

Regeringen har därutöver tagit initiativ till lagändringar som gör det möjligt att överlämna fjärrundervisning, som avser modersmålsundervisning eller studiehandledning på modersmålet, på entreprenad till en annan huvudman. Det är en värdefull möjlighet för de huvudmän som inte har tillgång till exempelvis modersmåls lärare i finska.

Detta är några av de insatser som regeringen vidtar för att säkerställa bl.a. sverigefinska barns utbildning på deras nationella minoritetsspråk, i och på finska, i enlighet med kraven i Europarådets minoritetskonventioner.

På regeringens vägnar

Gustav Fridolin